

งานวันเกษียณอายุ

ยื่นขอ

รับบำนาญ หรือยัง

โดยบุญพร้อม แสนบุญ
รอง ผอ. สพป. ดาก ๑

- เราจะยื่นคำขอรับเงินบำนาญ/บำนาญได้เมื่อไร? อย่างไร?
- เงินบำนาญ จะได้รับในสิ้นเดือนตุลาคม หรือไม่?
- สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ มีอะไรบ้าง ? อย่างไร ?
- หนังสือแสดงเจตนาของตัวผู้รับบำนาญตกทอด และ ระบุตัวผู้รับเงินช่วยเหลือ (เงินค่าทำศพ) ทำอย่างไร ? มีผลอย่างไร?
- สูตรการคำนวณเงินบำนาญ / เงิน กบข.

.....

➢ อีกประมาณ 7 เดือน จะถึง 30 กันยายน 2558 เป็นวันสุดท้ายของการปฏิบัติราชการของข้าราชการจำนวนหนึ่งที่อายุครบ 60 ปี ซึ่งจะเปลี่ยนเป็นข้าราชการบำนาญ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม นอกจากการเตรียมตัวด้านร่างกายและจิตใจรับการเปลี่ยนแปลงการเป็นข้าราชการบำนาญ (ผู้สูงวัย) แล้ว สิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการอีกอย่างหนึ่งคือ การยื่นขอรับเงินบำนาญ บำนาญ เพื่อให้กรมบัญชีกลาง สามารถอนุมัติให้จ่ายเงินบำนาญให้ทันในเดือนตุลาคม ซึ่งจะทำให้การรับเงินเดือนไม่สะดุด และได้รับเงินเดือนเป็นปกติ จำนวนเงินอาจจะลดลงบ้างแต่ก็คงจะช่วยป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นอีกมากมาย ถ้าหากกรมบัญชีกลางไม่สามารถส่งจ่ายเงินได้ทัน นั้นหมายถึงว่าในเดือนตุลาคม ในบัญชีธนาคารไม่มีเงินเดือนที่จะนำไปชำระหนี้ตามกฎหมาย ด้วยความห่วงใยเพื่อนข้าราชการที่จะเกษียณในเดือนกันยายน 2558 ซึ่งผู้เขียนก็จัดอยู่ในรุ่นเดียวกัน

เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2558 ผู้เขียนได้มีโอกาสเข้าร่วมโครงการ “เคาะประตูผู้รับบำนาญ” ซึ่งคลังเขต 6 พิษณุโลก ซึ่งเป็นหน่วยงานสังกัดกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ดำเนินภารกิจในส่วนภูมิภาค ด้านการอนุมัติส่งจ่ายเบี้ยหวัด บำนาญให้แก่ข้าราชการใน 9 จังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง เป็นผู้จัดจึงขอความรู้ ความเข้าใจ และขั้นตอนการปฏิบัติในการยื่นคำขอรับบำนาญ บำนาญ ให้สามารถส่งจ่ายบำนาญ บำนาญได้ทันในเดือนกันยายน มาเล่าให้ฟัง

1. เราจะยื่นคำขอรับเงินบำนาญ/บำนาญได้เมื่อไร? อย่างไร?

การยื่นขอรับเงินบำนาญ บำนาญ สามารถยื่นได้ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2558 เป็นต้นไป (ผู้ที่ ยื่นคำขอรับบำนาญ บำนาญ กรณีจะเปลี่ยนแปลงกลับไปรับเงินเดือนตาม พรบ.บำนาญเดิม ต้องยื่น

หนังสือขอเปลี่ยนแปลง (UNDO) ให้เรียบร้อยเสียก่อนจึงจะยื่นคำขอได้) โดยมีเอกสารประกอบการ
ขอรับบำเหน็จ บำนาญ บำเหน็จดำรงชีพข้าราชการ ดังนี้

1.1 แบบคำขอรับบำเหน็จ บำนาญ แบบ 5300 จำนวน 2 ชุด

1.2 ใบรับรองประวัติ และเวลาทริคุณ แบบ 5302 จำนวน 2 ชุด

(กรณีที่เคยปฏิบัติหน้าที่ในเขตที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก)

1.3 แบบแจ้งรายการลดหย่อนภาษีเงินได้ผู้ขอรับบำนาญ แบบ สรจ. 1 จำนวน 2 ชุด

1.4 แบบหนังสือรับรองและขอเบิกบำเหน็จดำรงชีพ แบบ สรจ. 3 จำนวน 2 ชุด

1.5 สำเนาบัตรประชาชน/บัตรข้าราชการ จำนวน 2 ชุด

1.6 สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน 2 ชุด

1.7 สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร (ถ่ายหน้าที่มีชื่อธนาคาร, ชื่อบัญชีและเลขที่
บัญชีเงินฝากออมทรัพย์) จำนวน 2 ชุด พร้อมแบบขอรับเงินผ่านธนาคารและคำยินยอมให้หักเงิน
บำเหน็จ/บำนาญ)

1.8 ประกาศเกษียณอายุราชการ จำนวน 2 ชุด (ส่งภายหลัง เมื่อส่วนราชการผู้มีอำนาจ
ประกาศ)

1.9 สำเนาคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งสุดท้าย จำนวน 2 ชุด (ส่งภายหลัง เมื่อมีการสั่ง
เลื่อนเงินเดือน วันที่ 30 กันยายน เพื่อใช้ในการคำนวณบำเหน็จ บำนาญ โดยใช้เงิน เดือน
ปัจจุบันในการคำนวณ หน่วยงานต้นสังกัด และคลังเขต 6 พิษณุโลก จะดำเนินการแก้ไขก่อน
อนุมัติส่งจ่ายในเดือนตุลาคม)

1.10 หนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับเงินช่วยเหลือ จำนวน 2 ชุด

ท่านสามารถยื่นแบบได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป แบบต่าง ๆ ขอได้ที่หน่วยงานต้นสังกัด
ของท่าน ส่วนประกาศเกษียณอายุราชการ คำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งสุดท้าย เป็นเอกสารที่คลัง
เขต 6 ให้ส่งตามภายหลังได้ ท่านจะต้องรออะไรอีกละครับ (เอกสารทุกอย่างจัดทำ 2 ชุด เก็บไว้ที่
หน่วยงาน 1 ชุด ส่งให้คลังเขต 6 พิษณุโลก 1 ชุด เพื่อใช้ในการตรวจสอบ ยืนยันในกรณีมีความ
ผิดพลาด เพราะการดำเนินการทุกอย่างดำเนินการกรอกข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์)

2. เงินบำนาญ จะได้รับในสิ้นเดือนตุลาคม หรือไม่?

เมื่อท่านยื่นคำขอรับบำเหน็จ บำนาญ ที่หน่วยงานต้นสังกัดครบถูกต้องตามข้อ 1 แล้ว
เจ้าหน้าที่จะกรอกข้อมูลการขอรับบำเหน็จ บำนาญ ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ แล้วส่งเอกสาร 1 ชุด ไป
ยังสำนักคลังเขต 6 พิษณุโลก เพื่อตรวจความถูกต้อง หากมีข้อผิดพลาด ไม่ถูกต้อง คลังเขต 6
พิษณุโลก จะแจ้งให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานต้นสังกัดแก้ไข ซึ่งอาจจะมีการแก้ไขหลายครั้ง ถ้าสามารถ
แก้ไขให้ถูกต้องภายในเดือนตุลาคม 2558 การอนุมัติส่งจ่ายเงินก็สามารถทำได้ ท่านก็จะได้รับเงิน

บำนาญในสิ้นเดือนตุลาคม ท่านสามารถสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการดำเนินการกลุ่มจังหวัดของท่านได้ที่ โทร. 0-5532-2674 - 5

3. สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ มีอะไรบ้าง ? อย่างไร ?

ก. เงินรายได้ เมื่อออกจากราชการ

1) เงินบำนาญปกติ หรือ บำนาญ กบข. (ตามสูตรการคำนวณ)
2) เงินบำเหน็จดำรงชีพ จำนวน 15 เท่า ของเงินบำนาญ ไม่เกิน 400,000 บาท โดยส่งจ่ายให้เมื่อมีการยื่นแบบแสดงความสามารถขอรับพร้อมเงินบำนาญ (ข้อ 1.4 แบบ สรจ. 3) จ่ายพร้อมบำนาญ ไม่เกิน 200,000 บาท และจ่ายส่วนที่เหลืออีกเมื่ออายุ ครบ 65 ปี (เฉพาะผู้มีเงินบำนาญสูงกว่า 13,334 บาท) กรณีไม่ได้ยื่นพร้อมบำนาญ ให้ขอยื่นภายใน 3 เดือน (ธันวาคม) การขอรับเมื่ออายุครบ 65 ปี (ส่วนที่เหลือ) จะยื่นขอทันที หรือจะขอในภายหลังก็สามารถทำได้ครับ

3) ผู้ขอรับบำนาญ กบข. จะได้รับเงินก้อน คือ เงินประเดิม เงินสะสม เงินสหทบ และเงินชดเชย พร้อมผลประโยชน์ของเงินดังกล่าว สำหรับผู้ขอรับบำนาญแบบเดิม จะได้รับเงินสะสมพร้อมผลประโยชน์ (ดอกผล) เพียงก้อนเดียว

4) เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ (ช.ค.บ.) เงินที่รัฐเพิ่มให้กรณีมีการปรับเพิ่มเงินเดือนข้าราชการ โดยเพิ่มให้ข้าราชการบำนาญเป็นเปอร์เซ็นต์ของเงินเดือน เป็นค่าครองชีพ ไม่คิดเป็นเงินเดือน

ข. เงินสวัสดิการ ที่จะได้รับเมื่อเป็นข้าราชการบำนาญ

1) ค่ารักษาพยาบาล สำหรับตนเอง คู่สมรส บิดามารดา และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
2) เงินช่วยการศึกษาบุตร สำหรับบุตรที่อายุไม่เกิน 25 ปี และยังคงศึกษาอยู่ไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรี

ค. **เงินบำเหน็จค่าประกัน** สำหรับผู้รับบำนาญที่มีความประสงค์จะขอกู้เงินจากธนาคาร สามารถใช้เงินบำเหน็จตกทอดคงเหลือเป็นหลักประกันเงินกู้ได้ โดยปฏิบัติ ดังนี้

- แจ้งทายาทให้รับทราบ (ไม่ใช่ขออนุญาต)
- ทำหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอด ยื่นที่หน่วยงานต้นสังกัด
- เขียนแบบคำร้องขอหนังสือรับรองสิทธิบำเหน็จตกทอดคงเหลือ
- ยื่นแบบคำขอที่หน่วยงานผู้เบิกบำนาญ (ไม่ใช่ยื่นที่กรมบัญชีกลาง/คลังจังหวัด)
- หน่วยงานผู้เบิกบำนาญของท่าน บันทึกข้อมูลในระบบบำเหน็จค่าประกันส่งสำนักคลังจังหวัด
- สำนักงานคลังจังหวัด ออกหนังสือรับรอง แล้วจะส่งไปให้ท่าน ตามที่อยู่ ที่ท่านระบุในแบบคำร้อง (หรือท่านจะไปรับด้วยตนเองก็ได้)
- นำหนังสือรับรอง ไปดำเนินการขอกู้เงินต่อธนาคาร (การอนุมัติเงินกู้เป็นอำนาจของธนาคาร)

ง. เงินช่วยเหลือพิเศษ (เงินค่าทำศพ/จัดการศพ) คือ เงินที่รัฐจ่ายให้เมื่อผู้รับบำนาญตาย

❖ จะจ่ายให้กับบุคคลที่ผู้ตายได้แสดงเจตนาในหนังสือแสดงเจตนา (จะเป็น คู่สมรส บุตร บิดามารดา หรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ทายาท ก็ได้) ตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด เป็นอันดับแรก ให้ระบุชื่อผู้รับเงินช่วยเหลือเพียงรายเดียว (สามารถเปลี่ยนผู้รับได้ตลอดเวลา โดยต้องทำตามแบบ)

❖ ถ้าผู้ตายไม่ได้ทำหนังสือแสดงเจตนาไว้ จะจ่ายให้ทายาทตามกฎหมาย คือ คู่สมรส หรือ บุตรที่จัดการงานศพ หรือ บิดามารดา (ให้จ่ายแก่บุคคลในลำดับก่อนที่มีชีวิตอยู่ บุคคลในลำดับถัดไปไม่มีสิทธิได้รับ)

❖ การขอรับเงินช่วยเหลือ ให้กระทำภายในเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่ข้าราชการตาย

เงินช่วยเหลือ (คำนวณตามสูตร) = (3 เท่าของบำนาญ) + (เงิน ชคบ. + สปช. 25%)

❖ เงิน สปช. คือ เงินที่จ่ายให้เฉพาะข้าราชการครูที่เคยรับราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ก่อนที่จะโอนมาสังกัด สปช. นับถึงวันที่ 30 ก.ย.23 คำนวณจากสูตร

เงิน สปช. = เงินเดือน (ณ วันที่ 30 ก.ย.23) X อายุราชการ (วันบรรจุ – 30 ก.ย.23)

50

ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

[back](#)

1. พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.2535
2. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายค่าจ้าง ของส่วนราชการ พ.ศ. 2526 และ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2536

จ. เงินบำเหน็จตกทอด คือเงินที่รัฐจ่ายให้ทายาท เมื่อผู้ได้รับบำนาญปกติตาย

- ให้จ่ายเป็นเงินบำเหน็จตกทอด จำนวน 30 เท่าของ (เงินบำนาญ + เงิน ช.ค.บ.)
- การจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดให้จ่ายให้กับทายาท ดังนี้
 - 1) บุตร ให้ได้รับ 2 ส่วน ถ้ามีบุตรตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปให้ได้รับ 3 ส่วน
 - 2) สามี/ภรรยา ให้ได้รับ 1 ส่วน
 - 3) บิดา/มารดา หรือบิดา หรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ ให้ได้รับ 1 ส่วน

กรณีไม่มีทายาทตามข้อใดข้อหนึ่ง ให้แบ่งแก่ทายาทที่เหลือ

กรณีไม่มีทายาททั้งหมด ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ตาย ได้แสดงเจตนาไว้ในหนังสือแสดงเจตนาตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด (ประกาศกระทรวงฯ การแสดงเจตนา) ถ้าไม่ได้แสดงเจตนาไว้ ไม่ให้จ่ายแก่ผู้ใด (ตกเป็นของแผ่นดิน)

4. หนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอด และ ระบุตัวผู้รับเงินช่วยเหลือ (เงินค่าทำศพ/จัดการศพ) ทำอย่างไร ? มีผลอย่างไร?

1) หนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอด **ต้องเป็นบุคคลอื่น** ที่มีชื่อ บิดามารดา คู่สมรส หรือบุตร (ทายาทตามกฎหมาย) ถ้าไม่มีทายาทและไม่มีหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอดไว้ ไม่ให้จ่ายแก่ผู้ใด (สามารถระบุได้หลายคน)

การจ่ายเงินบำเหน็จตกทอด กฎหมายกำหนดให้จ่ายให้กับทายาทตามกฎหมายตามส่วน หนังสือแสดงเจตนาจึงไม่ต้องระบุ เพราะทายาทมีสิทธิโดยชอบตามกฎหมาย แต่ที่ให้ทำหนังสือแสดงเจตนาไว้ ในกรณีที่ทายาท และผู้รับบำนาญเสียชีวิตพร้อมกัน บุคคลที่ได้แสดงเจตนาไว้จะเป็นผู้ได้รับบำเหน็จตกทอด ถ้าไม่ได้ทำหนังสือแสดงเจตนาไว้ เงินจะตกเป็นของแผ่นดิน ดังนั้นทุกท่านควรจะต้องทำหนังสือแสดงเจตนาไว้ ทั้งนี้ไม่ทำให้ทายาทตามกฎหมายเสียสิทธิแต่ประการใด

2) หนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับเงินช่วยเหลือ (ค่าทำศพ/จัดการศพ) ให้ระบุผู้รับเงินช่วยเหลือเพียงรายเดียว ซึ่งจะเป็น คู่สมรส บุตร บิดามารดา หรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ทายาทก็ได้ เมื่อผู้รับบำนาญตาย จะจ่ายให้กับบุคคลที่ผู้ตายระบุไว้ในหนังสือแสดงเจตนา ถ้าไม่มีหนังสือแสดงเจตนา จะจ่ายให้กับทายาทตามที่กฎหมายกำหนด

❖ **ความแตกต่าง** กรณีหนังสือแสดงเจตนาผู้รับ **เงินช่วยเหลือ** ผู้ที่ระบุในหนังสือได้รับสิทธิก่อนทายาทอื่น (ระบุเป็นทายาทหรือคนอื่นก็ได้)

❖ กรณีหนังสือแสดงเจตนาระบุผู้รับ **เงินบำเหน็จตกทอด** ผู้ระบุในหนังสือ ได้รับสิทธิเมื่อไม่มีทายาท ถ้ามีทายาท หนังสือแสดงเจตนาไม่มีผลบังคับ (ระบุได้เฉพาะบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ทายาท ระบุได้หลายคน เพราะทายาทมีสิทธิโดยชอบตามกฎหมาย และได้รับสิทธิก่อน)

5. สูตรการคำนวณเงินบำนาญปกติ / เงินบำนาญ กบข.

$$5.1 \text{ บำนาญปกติ (เดิม) = เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times (\text{อายุราชการ} + \text{เวลาทวีคูณ}) / 50$$

$$5.2 \text{ บำนาญ (กบข.) = เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย} \times \text{อายุราชการ} / 50$$

ขอให้ท่านผู้อาวุโสทุกท่าน สามารถดำเนินการในการขอรับสิทธิประโยชน์และบริหารจัดการสิทธิประโยชน์ที่ภาครัฐตอบแทนท่านที่ได้ปฏิบัติราชการด้วยความวิริยะอุตสาหะมาตลอดชีวิตราชการเพื่อประโยชน์ของชาติ ได้ด้วยความสะดวก สบาย รวดเร็ว ท่านสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม และติดตามการเบิกจ่ายเงินบำนาญของท่านได้ที่...สำนักงานคลังเขต 6 พิษณุโลก โทร. 0-5532-2674 – 5 ด้วยความปรารถนาดี.....